

HRVATSKI SABOR

zastupnica Marija Selak Raspudić

U Zagrebu, 27. travanj, 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amadmani za Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, drugo čitanje, P.Z. br. 235

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora zastupnica Marija Selak Raspudić podnosi slijedeće amandmane na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, drugo čitanje, P.Z. br. 235

AMANDMAN 1.

Na članak 1.

U članku 2. mijenja se stavak 3. koji glasi:

„(3) Ako u pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave postoji dječji vrtić, ali ne provodi posebne cjelodnevne programe (Montessori, Waldorf, sportski program, program ranog učenja stranog jezika), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može dijelom sufinancirati pohađanje takvog programa u vrtiću izvan te jedinice, a u kojoj se taj program provodi.“

Obrazloženje

U članku 2. važećeg Zakona predlažemo dodati stavak 3. kojim će se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLS) otvoriti mogućnost sufinanciranja posebnih programa izvan tog JLS-a, kako bi se smanjile razlike u dostupnosti takvih programa.

AMANDMAN 2.

Na članak 2.

Članak 6. mijenja se i glasi:

„Predškolski odgoj ostvaruje se na temelju Državnoga pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe koji donosi Sabor Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe utvrđuju se:

1. mjerila za broj djece u odgojnim skupinama,
2. ustroj programa s obzirom na trajanje i namjenu,
3. mjerila za broj ravnatelja, odgojitelja, stručnih suradnika i ostalih zaposlenika u dječjem vrtiću,
4. mjerila za financiranje programa dječjih vrtića,
5. materijalni i financijski uvjeti rada,
6. predškolski odgoj i naobrazba djece s teškoćama u razvoju i darovite djece,
7. predškolski odgoj i naobrazba djece hrvatskih građana u inozemstvu,
8. predškolski odgoj i naobrazba djece pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina,
9. ustroj predškole“

Obrazloženje

Predlaže se da točka 9. u članku 6. važećeg Zakona treba ostati nepromijenjena, odnosno da ustroj predškole, neovisno o postojanju Pravilnika o posebnim mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja i obrazovanja te skrbi o djeci predškolske dobi, treba ostati definiran i Državnim pedagoškim standardom, odnosno Zakonom. Također, predlaže se da u članku 6. stavku 2. točki 3. dodaju riječi: "mjerila za broj ravnatelja".

AMANDMAN 3.

Na članak 3.

U članku 14. mijenja se stavak 6. te glasi:

„(6) Mreža dječjih vrtića mora udovoljiti zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja dječjih vrtića i programa za djecu predškolske dobi u skladu s njihovim potrebama i sposobnostima, a u cilju informiranja javnosti o bitnim pitanjima od općeg interesa. Mreža dječjih vrtića mora sadržavati podatke o broju i vrsti programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koji se provode na nekom području, o broju uključene djece u te programe, o broju i stupnju te vrsti obrazovanja zaposlenih odgojitelja, te o broju djece izvan sustava RPOO na pojedinom području, odnosno o potrebama građana jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.“

Obrazloženje

U članku 14. stavku 4. važećeg Zakona (koji prema Konačnom prijedlogu Zakona postaje stavak 6.) potrebno je dodati jasnije odredbe o javnoj dostupnosti i transparentnosti mreže dječjih vrtića.

AMANDMAN 4.

Na članak 7.

U članku 20. mijenja se stavak 5. te glasi:

„(5) Način ostvarivanja prednosti iz stavka 4. ovog članka, uvjete i zahtjeve pri upisu djece u dječji vrtić uređuje ministar obrazovanja posebnim Pravilnikom.“

U članku 20. mijenja se stavak 6. te glasi:

„(5) Način ostvarivanja prednosti iz stavka 4. ovog članka, uvjete i zahtjeve pri upisu djece u dječji vrtić uređuje ministar obrazovanja Pravilnikom.“

U članku 20. mijenja se stavak 8. te glasi:

„(8) Upisi u dječje vrtiće mogu se provoditi elektroničkim putem. U razdoblju od dvije godine od stupanja ovog Zakona na snagu, uspostaviti će se nacionalni upisnik djece predškolske dobi i omogućiti elektronički upisi u predškolske ustanove na području cijele Republike Hrvatske“.

Obrazloženje

U članku 20. stavku 5. važećeg Zakona (članak 7. stavak 5. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) potrebno je definirati načine, uvjete i zahtjeve pri upisu djece u vrtić, koji neće dovesti do razlika ovisno o mjestu rođenja djeteta, već će unificirano djeci omogućiti jednake uvjete pri upisu u predškolske ustanove. Nasloniti ovo pitanje na akte koje samostalno donosi Osnivač vrtića, otvara mogućnost velikih razlika u postupanju prema djeci i roditeljima, odnosno evidentno potiče diskriminaciju.

U članku 20. stavku 6. važećeg Zakona (članak 7. stavak 6. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) Zakona propisana je mogućnost provedbe inicijalnog razgovora s roditeljem i djetetom prije upisa, no smatram da inicijalni razgovor treba biti obavezan. Isto treba provoditi upisno povjerenstvo sastavljeno od stručnjaka, od kojih jedan od članova povjerenstva obvezno mora biti odgojitelj.

Članak 20. stavak 8. važećeg Zakona (članak 7. stavak 8. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) govori o tome kako se upisi mogu provoditi elektroničkim putem. Budući da je takav način upisa sve češći, te da je Ministarstvo već najavilo uspostavu e-vrtića, predlaže se da u razdoblju od iduće dvije godine elektronički upisi omoguće u svim područjima Republike Hrvatske i da se to jasno definira ovim Zakonom.

AMANDMAN 5.

Na članak 9.

U članku 23. stavak 2. mijenjaju se podstavak 1. i podstavak 2. koji glase:

„(2) Programi predškolskog odgoja mogu se ostvarivati:

- pri osnovnim školama za djecu predškolske dobi stariju od 36 mjeseci, a iznimno u područjima rijetke naseljenosti i za djecu rane dobi u skladu s odredbama ovoga Zakona, Državnoga pedagoškog standarda predškolskog odgoja i obrazovanja, isključivo u istim uvjetima kakve imaju predškolske ustanove

-kao kraci programi odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi pri knjižnicama, zdravstvenim, socijalnim, kulturnim i sportskim ustanovama, udrugama, drugim pravnim osobama i fizičkim osobama-obrtnicima, sukladno propisima koji uređuju rad svih predškolskih ustanova i u jednakim uvjetima kakve moraju zadovoljiti dječji vrtići“.

Obrazloženje

U predloženom članku ističe se već opisano u Pravilniku o uvjetima i mjerilima za ostvarivanje predškolskih programa, a to je da se takvi programi za djecu stariju od 36 mjeseci mogu provoditi i u školama, a iznimno i za djecu rane dobi u skladu s propisanim standardima. Potrebno je još jednom istaknuti da je ovo prihvatljivo ako se provodi u istim uvjetima kako su propisani za predškolske ustanove. U tom smislu, ako škola može osigurati jednake uvjete, a jedinica lokalne samouprave nema osnovanu predškolsku ustanovu, tada je prihvatljivo da se predškolski programi provode u školi. Isto se odnosi na kraće programe koji se provode u Pravilnikom predviđenim drugim ustanovama.

AMANDMAN 6.

Na članak 12.

U članku 24. stavak 2. se mijenja i glasi:

„(2) Odgojno-obrazovni radnici u dječjem vrtiću moraju imati odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja sukladno Pravilniku o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću, položen stručni ispit te utvrđenu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka.

U članku 24. stavak 3. se mijenja i glasi:

„(3) Poslove odgojitelja djece od navršениh šest mjeseci života do polaska u osnovnu školu može obavljati osoba koja je završila studij odgovarajuće vrste, sukladno Pravilniku o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću.

a) preddiplomski sveučilišni studij RPOO

b) preddiplomski stručni studij RPOO

c) studij kojim je stečena viša stručna sprema u skladu s ranijim propisima

- d) diplomski sveučilišni studij RPOO
- e) specijalistički diplomski stručni studij RPOO.“

U članku 24. stavak 4. se mijenja i glasi:

„(4) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz stavka 3. ovoga članka, poslove odgojitelja kao nestručna zamjena može obavljati osoba koja je završila učiteljski studij ili drugi srodni studij (studij pedagogije, socijalne pedagogije, edukacijske rehabilitacije i sl.), uz uvjet da u roku od dvije godine, uz polaganje razlike predmeta, stekne kvalifikaciju odgojitelja koja će biti ekvivalent onoj koja se stiče na studijima navedenim u članku 24. stavku 3. Zakona, a sukladno Bolonjskom procesu.“

U članku 24. stavak 5. se mijenja i glasi:

„(5) Ako osoba iz stavka 4. ovoga članka ne stekne navedenu kvalifikaciju u roku od dvije godine od dana zasnivanja radnoga odnosa, prestaje joj radni odnos te se ne može više zaposliti u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja, dok ne ispunji uvjete za rad na radnome mjestu odgojitelja.“

U članku 24. stavak 6. briše se.

U članku 24. stavak 7. se mijenja i glasi:

„(7) Osoba iz stavka 4. ovoga članka zasniva radni odnos kao nestručna osoba te može izvoditi odgojno-obrazovni rad s djecom kao jedan od dvaju odgojitelja u odgojno obrazovnoj skupini u svakoj smjeni i ne može raditi samostalno već isključivo uz nazočnost odgojitelja koji ima odgovarajuću kvalifikaciju iz stavka 3. ovoga članka.“

U članku 24. stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij ili diplomski specijalistički studij odgovarajuće vrste te ispunjava uvjete iz Pravilnika o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću, uključujući i odgojitelja, magistra RPOO, s najmanje 5 godina radnog staža u odgojnoj skupini.“

U članku 24. Stavak 12. mijenja se i glasi:

„(12) Razliku programa za stjecanje kvalifikacije odgojitelja iz stavka 4. ovoga članka izvodi visoko učilište koje ima dopusnicu za izvođenje studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.“

Objašnjenje

U članku 24. stavku 2. (članak 12. stavaka 2. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) navode se uvjeti za zapošljavanje na radna mjesta u vrtiću. U Konačnom prijedlogu Zakona predlagatelj navodi kako odgojno – obrazovni radnici u vrtiću moraju imati odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja te utvrđenu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova iz stavka 1. ovog članka, ali propušta navesti da isti moraju imati i položen stručni ispit, kako to stoji u trenutno važećem Zakonu.

Uz prijedlog izmjena članka 24. stavka 3. (članak 12. stavak 3. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) predlagatelj navodi potrebnu stručnu spremu koja omogućava obavljanje poslova odgojitelja, ostavljajući vrlo nejasno definirane konkretne studije koji bi bili uvjet zapošljavanja. Tako navodi preddiplomski sveučilišni studij, preddiplomski stručni studij, studij kojim je stečena viša stručna

sprema u skladu s ranijim propisima, diplomski sveučilišni studij, specijalistički diplomski stručni studij, ne imenujući koji su to studiji i s kojim zvanjima. Takva formulacija mogla bi se shvatiti na više načina, što za jedan ovakav dokument nije ispravno niti korisno. Primjerice, mogao bi to biti studij sestrištva, ekonomije ili nekog drugog područja, što bi navelo poslodavce na pogrešne zaključke. U zakonu nije potrebno navoditi precizno studije koji odgovaraju zahtjevima radnog mjesta odgojitelja i stručnih suradnika, a s ciljem usklađivanja sa sljedećom stepenicom odgoja i obrazovanja i opisanim u Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi te Pravilnikom o odgovarajućoj vrsti obrazovanja učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi, držimo da će novi Pravilnik o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima, propisan po uzoru na spomenute dokumente, dati kvalitetan okvir obrazovnih uvjeta i zvanja u dječjim vrtićima.

U članku 24. stavku 4. (članak 12. stavak 4. Konačnog prijedloga izmjena Zakona), predlagatelj navodi da poslove odgojitelja može obavljati osoba koja je završila učiteljski studij i to: specijalistički diplomski stručni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij ili četverogodišnji diplomski stručni studij primarnog obrazovanja, uz uvjet da u roku od dvije godine od dana zasnivanja radnoga odnosa stekne kvalifikaciju odgojitelja temeljem priznavanja stečenih ishoda učenja na studiju za učitelja i razlike programa za prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju učitelja u svrhu stjecanja kvalifikacije odgojitelja. Oštro se protivim ovakvom odnosu prema stručnjacima RPOO i prema zvanju prvostupnika i magistra RPOO. Manjak odgojitelja moguće je nadoknaditi omogućavanjem stjecanja kvalifikacije za zvanje odgojitelja svim srodnim zanimanjima, no to nikako ne može biti ograničeno samo na učitelje po posebnom programu za koji u ovom trenutku nije jasno kako će izgledati i što točno podrazumijeva. Naime, isticana visoka razina srodnosti između zvanja odgojitelja i učitelja, koju predlagatelj navodi u obrazloženju, nije sasvim točna, odnosno postoje i druga, čak i srodnija zvanja kojima se ovim prijedlogom prijeći mogućnost rada u dječjim vrtićima uz iste uvjete, koji su evidentno rezervirani samo za učitelje. Primjerice, istu ili više srodnosti sa zvanjem odgojitelja imaju pedagozi, socijalni pedagozi i drugi, posebno ako se sagleda razina obrazovanja, obujam sadržaja te ishodi učenja. S obzirom na to, mogućnost stjecanja kvalifikacije odgojitelja trebaju imati sva srodna zanimanja, uz polaganje razlike ispita i neovisno o ovom prijedlogu izmjena Zakona, a sukladno Bolonjskom procesu, te da se kvalifikacija za zvanje odgojitelja može odnositi isključivo na kvalifikaciju stečenu na studijima navedenim u članku 24. stavku 3. Zakona.

S obzirom na manjak odgojitelja na tržištu rada, smatram opravdanim privremeno zapošljavanje srodnih zanimanja na mjesto odgojitelja kao nestručnih zamjena, u slučaju da se na natječaj ne jave odgojitelji, ali isključivo u ograničenom vremenskom periodu do 2 godine.

Ipak, naglašavamo da je unapređenje uvjeta rada i materijalnih prava odgojitelja osnova za osiguravanje dovoljnog broja kvalificiranih odgojitelja. Sigurnost zaposlenja jedna je od temeljnih dimenzija kvalitete rada, a ona u sustavu RPOO uglavnom proizlazi iz vrste ugovora o radu. Nalazi istraživanja Raditi u dječjim vrtićima – istraživanje uvjeta rada u RPOO (Matković i sur., 2020.) pokazuju da čak 20% zaposlenih u dječjim vrtićima radi na ugovore na određeno, bitno više nego u drugim djelatnostima javnog sektora. Ovdje se dominantno radi o mladim radnicima i radnicama, do 30 godina starosti, među kojima više od polovice radi putem ugovora na određeno vrijeme. Od ukupnog broja zaposlenih s ugovorom na određeno, njih 46% imaju ugovore s definiranim trajanjem, dok ostatak radi kao zamjene do povratka na posao osobe koju mijenjaju. Dodatno, nalazi ukazuju na visoku sezonalnost zaposlenja u dječjim vrtićima, budući da značajan broj odgojitelja/ica gubi posao tijekom ljetnih mjeseci te se ponovo zapošljava kroz rujnu i listopad. Pored toga, velik broj odgojitelja zbog neadekvatnih uvjeta rada i niskih plaća, posao traži i nalazi u drugim zanimanjima zbog čega podaci HZZ-a ne pokazuju stvarnu sliku i dostupnost kvalificiranih odgojitelja na tržištu rada.

Pored toga, prema podacima DZS-a, posljednjih godina predškolski odgoj i obrazovanje diplomira oko 500 osoba, što će u kontekstu skorašnjeg vala umirovljenja i nepostojanja "rezerve" nezaposlenih odgojitelja, ograničiti povećanje sustava na najviše 200 zaposlenih godišnje. Stoga je za širenje predškolskih programa potrebno znatno povećati kapacitete studija ranoga i predškolskog odgoja i

obrazovanja (Analiza pristupačnosti, kvalitete, kapaciteta i financiranja sustava ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Dobrotić, Matković i Menger, 2018.).

U članku 24. stavku 6. (članak 12. stavak 6. Konačnog prijedloga izmjene Zakona) čini se nova diskriminacija, uvjetujući da osoba kod prijave na natječaj mora dostaviti dokaz kako nije radila u sustavu RPOO. Time se eliminiraju svi oni koji do sada ipak jesu kao nestručne zamjene izvjesno vrijeme radili u sustavu RPOO.

Stoga predlažam da se predloženi stavak 6. članka 24. briše u cijelosti.

U članku 24. stavku 7. (članak 12. stavak 7. Konačnog prijedloga izmjene Zakona) potrebno je nedvojbeno pojasniti da nestručne zamjene ne smiju biti nositelji odgojno – obrazovnog procesa, što znači da mogu biti samo jedan od dva zaposlena u smjeni. Upravo u svrhu održavanja kvalitete odgojno-obrazovnih procesa u predškolskim ustanovama, uvažavajući činjenicu da su nositelji tih procesa upravo i jedino odgojitelji s kvalifikacijom prvostupnika ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, odnosno magistri ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, osobe iz stavka 4. ovoga članka mogu raditi poslove odgojitelja, ali isključivo u smjeni uz odgojitelja koji ima odgovarajuću kvalifikaciju iz stavka 3. ovoga članka.

U članku 24. stavku 9. (članak 12. stavak 9. Konačnog prijedloga izmjene Zakona) govori se o uvjetima koje mora ispunjavati osoba da bi mogla obavljati poslove stručnog suradnika. Općenito, formulacija "stručnog tima" u kojem se nalaze "stručni suradnici" insinuirala kako su ostali zaposleni u dječjem vrtiću zapravo nestručne osobe, što nipošto nije točno. Uzimajući u obzir činjenicu da je sve više magistara ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, da postoji i doktorski studij ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, uvažavajući bitnost i potrebu prisustva pedagoga, psihologa, edukacijskih rehabilitatora, socijalnih pedagoga, bespredmetno je isticati tek jedan dio zaposlenih u dječjem vrtiću kao stručan, suprotno njihovome zvanju i obrazovanju. Ne postoje zapreke da primjerice magistar RPOO, s određenim godinama staža, bude stručni suradnik koji će svojim iskustvom, znanjem i obrazovanjem biti podrška kolektivu i ponajprije djeci. To je pitanje potrebno riješiti već spomenutim Pravilnikom o vrsti odgovarajućeg obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću.

U članku 24. stavku 12. (članak 12. stavak 12. Konačnog prijedloga izmjene Zakona) ističe se kako razliku programa za prekvalifikaciju i dokvalifikaciju učitelja u svrhu stjecanja kvalifikacije odgojitelja izvodi visoko učilište koje ima dopusnicu za izvođenje studija RPOO. Jasno, ako će se ikakvo dodatno obrazovanje provoditi, to svakako mora biti pod ingerencijom visokih učilišta, no naša su visoka učilišta razvila raznolike programe i držimo da je potrebno unificirati razlikovne predmete koje su učitelji i druga srodna zanimanja dužni položiti kako bi stekli kvalifikaciju odgojitelja jednaku onoj koja se stiče na studijima navedenim u članku 24. stavku 3. Zakona.

AMANDMAN 7.

Na članak 13.

U članku 24a. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) U skladu s potrebama djece s teškoćama u razvoju, u odgojno-obrazovnoj skupini uz suglasnost osnivača, a prema procjeni stručnog povjerenstva dječjeg vrtića mora se zaposliti pomoćnik za djecu s teškoćama u razvoju ili stručni komunikacijski posrednik.“

U članku 24a. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Pomoćnik za djecu s teškoćama u razvoju te stručni komunikacijski posrednik moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- a. završeno najmanje četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje
- b. završeno osposobljavanje i stečena djelomična kvalifikacija
- c. uvjete propisane člankom 25. ovoga Zakona
- d. nije roditelj/skrbnik niti drugi član uže obitelji djeteta kojem se pruža potpora.“

U članku 24a. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Sredstva za financiranje pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju te stručnog komunikacijskog posrednika mogu se osiguravati u državnom proračunu i proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.“

Obrazloženje

U prijedlogu članka 24.a stavka 1. riječ je o zapošljavanju pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju i stručnih komunikacijskih posrednika, pri čemu predlagatelj ističe da se takve osobe mogu zaposliti u dječjem vrtiću. Smatram kako se, sukladno potrebama djece s teškoćama u razvoju, pomoćnici i komunikacijski posrednici moraju zaposliti u dječjem vrtiću.

Nadalje, neprihvatljivo je da se pojam koji nema nikakvo značenje, odnosno, koji je izmišljen kako bi se opravdalo nezakonitosti zatečene u praksi – treći odgojitelj – sada nalazi u jednome zakonskom aktu. Što znači pojam treći odgojitelj? Što radi taj stručnjak, treći odgojitelj? Postoji li takvo radno mjesto u sistematizaciji radnih mjesta bilo koje ustanove u Hrvatskoj? Ne. Postoji li taj naziv zvanja, kvalifikacijski okvir treći odgojitelj? Ne postoji. Taj je pojam izmišljen kako bi se pokušalo prikazati da se dodatnim zapošljavanjem osobe može i smije u odgojne skupine uključiti više djece nego to propisuje Državni pedagoški standard. Nesporno, prosvjetna inspekcija je ustvrdila kako takvo što ne može biti opravdanje za nepoštivanje odredbi DPS-a. Možemo zaposliti i trinaestog odgojitelja, broj djece i dalje u odnosu na veličinu prostora ne može biti veći nego je to propisano za pojedinu dob. Stoga pojam "treći odgojitelj" treba u potpunosti brisati iz Konačnog prijedloga Zakona.

U prijedlogu članka 24.a stavka 5. ističe se kako se sredstva za financiranje pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju ili stručnog komunikacijskog posrednika osiguravaju se u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Smatram da je nužno potrebno otvoriti mogućnost da se ta sredstva osiguravaju i u državnom proračunu.

AMANDMAN 8.

Na članak 14.

U članku 26. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Radni odnos u dječjem vrtiću zasniva se ugovorom o radu na temelju natječaja i sukladno Zakonu o radu“.

U članku 26. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Natječaj se objavljuje na mrežnim stranicama i oglasnim pločama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, te mrežnim stranicama i oglasnim pločama dječjeg vrtića, odnosno mrežnim stranicama

osnivača ako vrtić nema web stranicu, a rok za primanje prijave kandidata ne može biti kraći od osam dana“.

U članku 26. u stavku 4. dodaje se postavak 2 koji glasi:

„– ustanova smije za isto radno mjesto koristiti mogućnost zapošljavanja na 60 dana bez raspisivanja natječaja maksimalno dva puta, te je nakon toga obvezna raspisati natječaj. Pod istim radnim mjestom podrazumijevaju se sva radna mjesta koja su opisana istim nazivom odnosno imaju iste radne zadatke – kad potreba za obavljanjem poslova ne traje dulje od 60 dana“.

Podstavci 3. i 4. postaju podstavci 4. i 5.

U članku 26. u stavku 4. postavak 5. mijenja se i glasi:

„– u slučaju izmjene ugovora o radu radnika koji u predškolskoj ustanovi ima zasnovan radni odnos na neodređeno vrijeme, a kojim se mijenja naziv posla, odnosno popis ili opis poslova, takva će se izmjena riješiti dodatkom ugovoru o radu.“

U članku 26. stavak 5. se mijenja i glasi:

„(5) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz članka 24. ovoga Zakona, natječaj će se ponoviti u roku od pet mjeseci, a do zasnivanja radnog odnosa na osnovi ponovljenog natječaja radni se odnos može zasnovati s osobom koja ne ispunjava propisane uvjete. Postupak zapošljavanja nestručne zamjene može se ponavljati najviše tri puta, a nakon toga, vrtić je obavezan zaposliti radnika koji udovoljava stručnim obrazovanjem za radno mjesto na koje se zapošljava.“

Obrazloženje

U članku 26 (članak 14. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) govori se o zasnivanju radnog odnosa. Po uzoru na ostale srodne Zakone, primjerice onaj o osnovnom školstvu, čini se kako predlagatelj ovdje daje puno više smjernica koje nije nužno uvrstiti u Zakon, budući da one proizlaze iz odredbi više drugih zakona. Jasno je da se u javnoj službi zapošljavanja odvijaju putem javnih natječaja, čija je provedba propisana i nedvojbeno određena. Ono što je potrebno učiniti, a evidentno temeljem dugogodišnje prakse postoji taj problem, jest bolji nadzor provedbe odredbi svih zakona.

U članku 26. stavku 3. Zakona potrebno je dodati jasniju odredbu u slučajevima kada predškolska ustanova nema svoje mrežne stranice, budući da nije propisano da ih mora imati. Tada se natječaj, kao i ostali dokumenti za koje je Zakonom o pravu na pristup informacijama javna ustanova dužna učiniti javno dostupnima, moraju objaviti na mrežnim stranicama Osnivača predškolske ustanove.

U članku 26. stavku 4. važećeg Zakona govori se o mogućnosti zapošljavanja bez raspisivanja natječaja. Razumljivo je kako natječaj ima svoje zahtjeve, prije svega potrebno je određeno propisano vrijeme za njegovu provedbu, dok je potreba za radnikom nerijetko gotovo trenutna. Razumljivo je da mora postojati institut zapošljavanja na način da ono bude brzo i jednostavno, kada obavljanje poslova ne trpi odgodu. Ono što držim problematičnim, što se u praksi pokazalo neprihvatljivim, jest činjenica da se često takav institut zapošljavanja iskorištava pa se odlukom ravnatelja o zapošljavanju bez raspisivanja javnog natječaja, radnik ili radnici zapošljavaju na uzastopne takve ugovore, tumačeći kako je riječ o zamjeni za jednog, zatim drugog, trećeg radnika., ističući svaku tu zamjenu kao potpuno drugačije radno mjesto. Jasno su propisani poslovi odgojitelja, i nema razlike u obavljanju poslova jednog u odnosu na drugog odgojitelja, radi se o istom radnom mjestu. U tom smislu valja ograničiti broj ponavljanja takvih

vrsta zapošljavanja za isto radno mjesto i nesporno utvrditi kako se to odnosi na radno mjesto odgojitelja, bez potrebe isticanja zamjene za pojedinog konkretnog radnika. Poslodavac mora rad organizirati na način da se poslovi nesmetano obavljaju no ne može tumačiti zakonske odredbe proizvoljno i na štetu radnika. Radno mjesto odgojitelja nije sezonski posao, što bi se dalo zaključiti iz načina na koji se poslodavci trenutno odnose prema radnicima, a radi kvalitete odgojno-obrazovnog rada, potrebe za kontinuitetom, poznavanjem okruženja i djece s kojom odgojitelj radi, iz čega proizlazi svaka pedagoška intervencija odgojitelja.

Nastavno na isti problem uzastopnog zapošljavanja na načine koji su štetni za radnika i upitno zakoniti u odnosu na Zakon o radu, u prijedlogu članka 26. stavka 5. iz članka 14. Konačnog prijedloga Zakona govori se o zapošljavanju ukoliko se na natječaj ne javi osoba odgovarajućih kvalifikacija za poslove odgojitelja. Kada se zapošljava nestručna zamjena, nakon pet mjeseci poslodavac je dužan ponoviti natječaj, a do tada, odnosno dok se ne javi stručni kadar, osoba koja ne ispunjava propisane uvjete može nastaviti raditi. Takva formulacija dovodi do pojave da se nestručna osoba zaposli i svakih pet mjeseci se provodi natječaj, no osoba nastavlja raditi godinama, jer nema ograničenja koliko se puta smije ovaj postupak ponoviti. Tako se smanjuje kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa koji se provodi u vrtićima koji nemaju zaposlen stručni kadar, i postavlja se pitanje zašto uopće propisujemo sve ove odredbe, kada postoji način da ih se zaobiđe. Nužno je ograničiti mogućnost višegodišnjeg ponavljanja ovakvog postupka, i motivirati poslodavce i osnivače predškolskih ustanova na traženje radnika odgovarajuće i propisane vrste obrazovanja.

AMANDMAN 9.

Na članak 16.

U članku 28. stavak 7. mijenja se i glasi:

„Osoba koja se zapošljava na mjestu stručnoga suradnika ili odgojitelja, a koja je položila stručni ispit u sustavu odgoja i obrazovanja ili izvan njega, obvezna je položiti stručni ispit u dječjem vrtiću, pri čemu do položenog stručnog ispita u cijelosti, ima status pripravnika. Ako je osoba u drugoj struci već polagala stručni ispit, može biti oslobođena polaganja jednakih dijelova ispita.“

U članku 28. stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Osoba iz članka 24. stavka 4. ovoga Zakona koja nije položila stručni ispit, dužna je položiti stručni ispit u roku od godinu dana od stjecanja dodatnih kompetencija, odnosno licence za rad na mjestu odgojitelja sukladno odredbama ovoga Zakona, a osoba iz stavka 7. ovoga članka obvezna je položiti stručni ispit i/ili razliku stručnog ispita u roku od godinu dana od stjecanja dodatnih kompetencija, odnosno licence za rad na mjestu odgojitelja. Osobe iz članka 24. stavka 5. i osobe iz članka 24. stavka 7. ovoga Zakona, do položenog stručnog ispita imaju status pripravnika.“

U članku 28. stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Način i uvjete polaganja stručnog ispita, kao i program pripravničkog staža propisuje ministar nadležan za obrazovanje Pravilnikom o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću.“

Obrazloženje

Zbog usklađivanja s uvjetima u osnovnoškolskom obrazovanju, gdje učitelji ne mogu polagati razliku ispita, već ga polažu u cijelosti, iste je zahtjeve potrebno implementirati i u Zakon o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. S druge strane, nije moguće niti ispravno, osobi koja nije položila stručni ispit, dok se istovremeno od stručnih kadrova zahtijeva polaganje stručnog ispita, omogućiti isti status prije zadovoljavanja istih zahtjeva.

U prijedlogu članka 28. stavka 8. (članak 16. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) govori se o osobama koje će dodatnim obrazovanjem tek stjecati kompetencije za rad na poslovima odgojitelja, pri čemu im predlagatelj ovim prijedlogom daje status ravnopravnosti s osobama koje su u potpunosti zadovoljile sve uvjete za rad na poslovima odgojitelja u dječjem vrtiću. Tijekom stjecanja tih kompetencija uz rad, u vrijeme dok osoba nije još stekla dodatno obrazovanje i nije položila stručni ispit u cijelosti, ona ne može biti u jednakom statusu koji imaju odgojitelji sa završenim odgovarajućim obrazovanjem i položenim stručnim ispitom, odnosno mora u tom razdoblju imati status pripravnika. Stručni ispit za učitelja ne može nadomjestiti polaganje stručnog ispita za odgojitelja.

AMANDMAN 10.

Na članak 17.

U članku 29. mijenja se stavak 1. koji glasi:

„ (1) Odgojitelji i stručni suradnici i ravnatelji obvezni su stručno se usavršavati sukladno zakonu i Pravilniku o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja u dječjim vrtićima koji donosi ministar nadležan za obrazovanje. Sadržaji stručnog usavršavanja odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja organiziraju se u područjima koje će radnici koristiti u obavljanju radnih zadaća pojedinog radnog mjesta.

(2) Zdravstvena voditeljica obavezna je stručno se usavršavati u skladu s propisima koje donosi ministar nadležan za zdravstvo.“

Obrazloženje

Pozdravlja se isticanje obveze usavršavanja i napredovanja i ravnatelja, što do sada nije bilo propisano. Ipak, predlagatelj zaboravlja uvrstiti postojeći Pravilnik o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima, koji akt donosi upravo ministar obrazovanja. Naravno, i taj je Pravilnik iz 1997. godine, te ga je nužno žurno mijenjati, osuvremeniti, ispraviti terminologiju, učiniti primjenjivim.

AMANDMAN 11.

Na članak 18.

U članku 30. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelji mogu, dok su u radnom odnosu, napredovati u struci, dok postupak, uvjete za napredovanje u struci i stjecanje položajnih zvanja propisuje Ministar sukladno Pravilniku o napredovanju.

Dosadašnji stavak 2 koji postaje stavak 3 briše se u cijelosti.“

Obrazloženje

U prijedlogu izmjene članka 30. stavka 1. važećeg Zakona predlagatelj mogućnost napredovanja odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja iz nejasnog razloga ograničava na položaj zvanja mentora i savjetnika, zanemarujući mogućnost da će netko od radnika moguće iskazati afinitete prema višem napredovanju i zvanju, a koje je propisano pravilnikom.

AMANDMAN 12.

Na članak 20.

U članku 34. stavak 3. mijenja se i glasi:

(3) Članove upravnog vijeća imenuje osnivač iz reda javnih djelatnika srodnog zvanja i radnika s radnim iskustvom iz područja odgoja i obrazovanja, predstavnika roditelja biraju roditelji djece korisnika usluga, a ostali članovi upravnog vijeća biraju se tajnim glasovanjem iz reda odgojitelja, stručnih suradnika te ostalih radnika u dječjem vrtiću. Ako vijeće broji pet članova, dva predstavnika imenuje osnivač, jednog predstavnika bira odgojiteljsko vijeće, jednog predstavnika biraju svi radnici ako u ustanovi ne postoji radničko vijeće i jednog predstavnika biraju roditelji. U slučaju da vijeće broji sedam članova, tri člana imenuje osnivač, dva člana bira odgojiteljsko vijeće, jednog člana biraju svi radnici ako u ustanovi ne postoji radničko vijeće i jedan član se bira iz redova roditelja. Predstavnik roditelja bira se na način da je iz svake skupine, jedan roditelj koji zastupa interese skupine, obvezan sudjelovati u odabiru zajedničkog predstavnika. U slučaju ispisivanja djeteta iz vrtića, mandat predstavnika roditelja prestaje. Predstavnika odgojitelja bira Odgojiteljsko vijeće tajnim glasanjem.“

U članku 34. mijenja se stavak 6. te glasi:

„(6) Način rada i donošenje odluka upravnog vijeća utvrđuje se aktom o osnivanju i statutom dječjeg vrtića“

Obrazloženje

Temeljem dosadašnje prakse, razvidno je kako su u ovom području potrebne izmjene koje predlagatelj nije predložio. Sastav i broj članova Upravnog vijeća potrebno je mijenjati, odnosno dopuniti. Česta je pojava da u Upravnim vijećima članovi budu osobe sa statusom umirovljenika, iz struka koje nemaju poveznicu s radom predškolskih ustanova, kao niti s iskustvom upravljanja odnosno rada u dječjim vrtićima. Mišljenja smo kako je nužno u sastav Upravnog vijeća uvrstiti osobe koje će svojim iskustvom, obrazovanjem i razumijevanjem odgojno-obrazovnih procesa, doprinijeti kvalitetnom upravljanju predškolskim ustanovama. Obzirom da predškolske ustanove osnivaju i manje jedinice lokalne samouprave, ostavlja se mogućnost da ima pet do sedam članova. No, sastav članova vijeća mora biti drugačiji nego je to sada. Predlažemo da u slučaju kada vijeće broji pet članova, dva člana imenuje Osnivač, jednog člana Odgojiteljsko vijeće, jednog člana svi radnici ako u ustanovi ne postoji radničko

vijeće i jednog člana predstavnici roditelja. U slučaju kada Upravno vijeće broji sedam članova, tri člana daje Osnivač, dva člana Odgojiteljsko vijeće, jednog člana svi radnici ako u ustanovi ne postoji radničko vijeće i jednog člana roditelji.

AMANDMAN 13.

Na članak 21.

U članku 37. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ravnatelj dječjeg vrtića mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- završen studij odgovarajuće vrste za rad na radnome mjestu odgojitelja ili stručnog suradnika u dječjem vrtiću, sukladno Pravilniku o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću, a koji može biti:

- a) sveučilišni diplomski studij ili
- b) integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili
- c) specijalistički diplomski stručni studij ili
- d) preddiplomski sveučilišni studij za odgojitelja ili
- e) stručni studij odgovarajuće vrste, odnosno studij odgovarajuće vrste kojim je stečena viša stručna sprema odgojitelja u skladu s ranijim propisima
- f) specijalistički sveučilišni postdiplomski studij iz područja vođenja i upravljanja odgojno-obrazovnom ustanovom“.

U članku 37. stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Ravnatelj se imenuje na pet godina. Ista osoba može biti ponovno imenovana dva puta.“

U članku 37. stavak 13. mijenja se i glasi:

„(13) Za vršitelja dužnosti ravnatelja može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- završen studij odgovarajuće vrste za rad na radnome mjestu odgojitelja ili stručnog suradnika u dječjem vrtiću, a koji može biti:

- a) sveučilišni diplomski studij ili
- b) integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili
- c) specijalistički diplomski stručni studij ili
- d) preddiplomski sveučilišni studij za odgojitelja ili
- e) stručni studij odgovarajuće vrste, odnosno studij odgovarajuće vrste kojim je stečena viša stručna sprema odgojitelja u skladu s ranijim propisima
- f) specijalistički sveučilišni postdiplomski studij iz područja vođenja i upravljanja odgojno-obrazovnom ustanovom“

Obrazloženje

Konačnim prijedlogom Zakona predložena je izmjena trajanja mandata ravnatelja s četiri na pet godina, kako bi se uskladilo s položajem ravnatelja u osnovnim školama. No, predlagatelj je, navodeći uvjete koje ravnatelj mora ispuniti, propustio spomenuti specijalistički sveučilišni postdiplomski studij

upravo iz područja vođenja i upravljanja odgojno-obrazovnom ustanovom, što bi kao specijalizirano obrazovanje moralo imati težinu pri imenovanju ravnatelja.

Praksa je pokazala određene nedostatke dugotrajnim imenovanjem ravnatelja na tu funkciju, zbog čega je potrebno ograničiti mogućnost uzastopnog imenovanja na dva mandata. To znači da bi ravnatelj na poziciji ravnatelja mogao biti deset godina.

Uzimajući u obzir trenutnu praksu, zahtjeve i opseg poslova ravnatelja, nužno je da svaka predškolska ustanova ima ravnatelja na puno radno vrijeme. Prisutne su razne kombinacije rada ravnatelja, koji pola radnog vremena obavljaju poslove odgojitelja u odgojnoj skupini, pola radnog vremena obavljaju poslove ravnatelja, pri čemu i sami ističu kako oba posla trpe zbog nemogućnosti kvalitetnog posvećivanja zadacima. Obrazloženje koje daje predlagatelj, u smislu da vrtić koji broji 4 odgojne skupine i manje, a zbog činjenice kako je u manjim mjestima teško pronaći ravnatelja odnosno odgojitelje, evidentno nije točno. Upravo u manjim mjestima, ravnatelj je uglavnom sam zadužen za obavljanje svih poslova, budući da nema zaposlenog tajnika/tajnicu, pravnu službu, administrativnu službu, a vrlo često niti stručne suradnike, za razliku od većih vrtića koji sve to imaju. Nesporna je činjenica kako ravnatelj, bez obzira na broj skupina, ima potpuno iste obveze, odnosno dužan je pripremiti iste dokumente, iste akte, ima iste zadaće. Stoga je jedino rješenje s ciljem postizanja kvalitetnog rukovođenja vrtićem i dobre organizacije radnih procesa, u svakom vrtiću zaposliti ravnatelja na puno radno vrijeme.

AMANDMAN 14.

Na članak 23.

U članku 50. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Javnim potrebama sukladno stavku 1. ovoga članka smatraju se svi redoviti programi odgoja i obrazovanja, a posebice programi:

- za djecu s teškoćama u razvoju i darovitu djecu,
- za djecu rane i predškolske dobi hrvatskih građana u inozemstvu,
- za djecu rane i predškolske dobi pripadnika nacionalnih manjina, - program predškole.“

Obrazloženje

Predlagatelj, navodeći tek određene programe i kategorije djece predškolske dobi, čini nedopustivu diskriminaciju, stavljajući neku djecu u listu svojih prioriteta, na štetu druge djece koja na toj listi nisu.

AMANDMAN 15.

Na članak 27.

U članku 27. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„ (1) Odluku o jedinstvenoj metodologiji za izračun ekonomske cijeni vrtića iz članka 48, predloženog stavka 6. donijet će Ministar znanosti i obrazovanja u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

Stavci 1,2,3,4,5 postaju stavci 2,3,4,5 i 6.

Zastupnica
Marija Selak Raspudić

